

Tornator Oyj:n maa-aineslupahakemus kiinteistölle 146-424-0002-0014 Siikavaaransalo

Kuntaympäristölautakunta 25.6.2024 §
134/11.02/2024

LUVANHAKIJA

Tornator Oyj, Muuntamontie 2, 80100 Joensuu

HAKEMUS JA PERUSTELUT

Hakija hakee Ilomantsin kunnan kuntaympäristölautakunnalta maa-ainesten ottolupaa omistuksessaan olevalle kiinteistölle 146-424-0002-0014 Siikavaaransalo. Lupaa haetaan 50 000 k-m³ kokonaisottomäärälle 10 vuodeksi. Ottamisalueen kokonaispinta-ala on 2,7 ha. Maa-ainesten ottamissyvyys on 3–6 m.

Suunnitellun ottamisalueen maa-aineksia tultaisiin käyttämään luvanhakijan omistamien metsätilojen metsätieverkoston peruskorjauksissa, laajennuksissa ja kunnossapidossa. Kyseessä on olemassa olevan ottamisalueen ottamistoiminnan jatkaminen alueella, jota on tarkoitus laajentaa koillisen suuntaan. Kohde sijaitsee keskeisellä paikalla maa-aineksen käyttökohteisiin nähden.

Hakija hakee lupaa aloittaa maa-aineksen ottamistoiminta ennen kuin lupaa koskeva päätös on lainvoimainen ja esittää vakuudeksi varsinaiseen ottamistoimintaan tarkoitettua vakuutta.

AIKAISEMMAT LUVAT

Luvanhakijalla on kohteelle voimassa oleva maa-ainesten ottolupa (kuntaympäristölautakunta 31.8.2017 § 8). Uutta lupaa haetaan, koska entisen luvan ottomäärä 30 000 k-m³ sekä viranhaltijapäätöksellä 13/2022 myönnetty 4000 k-m³ lisäys ovat kokonaisuudessaan käytetty.

ALUEEN SIJAINTI JA KUVAUS

Hakemuksen mukainen alue sijaitsee Ilomantsin keskustasta noin 27 kilometrin etäisyydellä, Möhkön kyläkeskuksesta noin 6 km koilliseen.

ASIAN VIREILLETULO

Hakemus on toimitettu ympäristönsuojeluviranomaiselle 18.3.2024.

KUULUTUS JA NAAPURIEN KUULEMINEN

Hakemus liitteineen oli nähtävänä 4.4.–6.5.2024 ja kunta suoritti naapurien kuulemisen. Naapureilla ei ollut huomautettavaa.

LAUSUNTO

Hakemuksesta on pyydetty lausunto Pohjois-Karjalan ELY-keskukselta ja lausunto on huomioitu lupamääräyksissä.

Hakija ilmoitti, että ei anna vastinetta saatuun lausuntoon.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausunto 14.5.2024:

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen käsityksen mukaan suunnitelman mukaisella maa-aineksen otolla ei ole maa-aineslain 3 §:n tarkoittamia rajoituksia ainesten ottamiselle. Lupamääräyksissä olisi kuitenkin huomioitava ainakin seuraavat seikat:

- *Koskematonta maa-ainesta tulee jättää kaikissa olosuhteissa ylimmän todetun luonnollisen pohjavesipinnan päälle pohjavesialueiden ulkopuolella vähintään 1–2 metriä paksu suojakerros. Suunnitelma-alueen pohjoisosaan on syytä asentaa toinen pohjaveden havaintoputki pohjavedenpinnan korkeuden varmistamiseksi toiminnan edetessä. Pohjaveden korkeustaso on luotettavasti todennettava mittaamalla pohjaveden pinnantaso kahdesti vuodessa*

havaintoputkista. Tulokset havainnoista toimitetaan kerran vuodessa luvan myöntäneelle viranomaiselle.

- *Öljytuotteiden käsittelyssä on edellytettävä kahdenkertaista suojausta. Alueella mahdollisesti säilytettävät öljytuotteita sisältävät säiliöt ja koneiden tankkauspaikka on sijoitettava kaivualueen ulkopuolelle ja suojattava maahan kaukalon muotoon asennettavalla lujalla muovikalvolla mahdollisten valumien pääsyn estämiseksi pohjaveteen. Säiliöiden on lisäksi oltava kaksoisvaipallisia tai ne on varustettava tiiviillä säiliön tilavuutta vastaavalla katetulla suoja-altaalla.*
- *Alin ottotaso on merkittävä selvästi maastoon.*
- *Merkittäviä konekaluston huolto- ja korjaustöitä ei saa suorittaa alueella eikä sen välittömässä läheisyydessä.*
- *Ottoalueelle ei saa levittää/läjittää muualta tuotuja maa-aineksia lukuun ottamatta jälkitoimenpiteiden yhteydessä tarvittavaa verhoilumateriaalia. Muualta tuotua verhoilumateriaalia ei saa kuitenkaan varastoida alueella.*
- *Jälkihoito on tehtävä vaiheittain ottotoiminnan edetessä. Jälkitoimenpiteisiin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Ottoaluetta maisemoitaessa voidaan sopiviin kohtiin rinteen yläreunaan jättää paahdelajistolle sopivia lounaaseen–etelään suuntautuvia paisteisia rinteitä, jotka jätetään metsittämättä.*
- *Sora-alueella mahdollisesti pesivien erittäin uhanalaisten törmäpääskyjen pesimisrauha turvataan välttämällä toimintaa yhdyskunnan pesäkolonien lähistöllä pesimäaikana.*
- *Ottomääristä on toimitettava tiedot vuosittain NOTTO-rekisteriin ja luvanmyöntäjälle annettujen ohjeiden mukaan.*

LUPAMÄÄRÄYKSET LUPAAN 2024-05

1. Toiminta voidaan aloittaa ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta edellyttäen, että vakuus on asetettu hyväksyttävästi ja aloitustarkastus on pidetty. Luvanhakija vastaa aloitustarkastuksen pyytämisestä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta.
2. Ottamisalue on rajattava maastoon yksiselitteisin merkinnöin.
3. Alin ottotaso **+163,5 m (N2000)** on merkittävä maastoon selkeästi.
4. Koskematon maa-ainesta tulee jättää kaikissa olosuhteissa ylimmän todetun luonnollisen pohjavesipinnan päälle pohjavesialueen ulkopuolella vähintään 2 metriä paksu suojakerros.
Suunnitelma-alueen pohjoisosaan tulee asentaa toinen pohjaveden havaintoputki. Pohjaveden pinnantason mukaan määräytyvä alin ottotaso voidaan tarvittaessa vahvistaa alueen pohjoisosalle erillisellä viranhaltijapäätöksellä, kun mittausdataa on käytettävissä. Pohjaveden korkeustaso on luotettavasti todennettava mittaamalla pohjaveden pinnantaso kahdesti vuodessa havaintoputkista. Mikäli pohjaveden taso on korkeammalla kuin on arvioitu, tulee alinta ottotasoa sopeuttaa siten, että vaadittu suojakerrospaksuus toteutuu. Tulokset havainnoista on toimitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vuosittain tammikuun loppuun mennessä.
5. Luvanhaltijan on kirjattava otetun maa-aineksen määrä ja laatu NOTTO-rekisteriin vuosittain tammikuun loppuun mennessä.
6. Lupa on voimassa 10 vuotta päätöksen antopäivästä lukien. **Luvan viimeinen voimassaolopäivä on 27.6.2034.**
7. Luvan maa-ainesten kokonaisottomäärä on **50 000 k-m³**.
8. Luvanhaltijan on huolehdittava, että asetettava vakuus on voimassa vähintään vuoden lupa-ajan päättymisen jälkeen. Tämän luvan **vakuuden voimassaolo voi päättyä aikaisintaan 27.6.2035.**
9. Öljytuotteiden käsittelyssä on toteutettava kahdenkertainen suojaus. Alueella mahdollisesti säilytettävät öljytuotteita sisältävät säiliöt ja koneiden tankkauspaikka on sijoitettava kaivualueen ulkopuolelle ja suojattava maahan kaukalon muotoon asennettavalla lujalla muovikalvolla mahdollisten valumien pääsyn estämiseksi pohjaveteen. Säiliöiden on lisäksi oltava kaksoisvaipallisia tai ne on varustettava tiiviillä säiliön tilavuutta vastaavalla katetulla suoja-altaalla.

10. Merkittäviä konekaluston huolto- ja korjaustöitä ei saa suorittaa alueella eikä sen välittömässä läheisyydessä.
11. Ottamisalueelle muodostuvat jyrkät rintaukset ja muut vastaavat mahdollista vaaraa aiheuttavat paikat tulee merkitä maastoon esimerkiksi lippusiimalla tai muulla vastaavalla menetelmällä.
12. Alueella mahdollisesti pesivien erittäin uhanalaisten (EN) törmäpääskyjen pesimisrauha on turvattava välttämällä toimintaa pesien läheisyydessä pesintäaikana.
13. Alueen jälkihoito on saatettava loppuun viipymättä ottamistoiminnan päätyttyä siten, että **alue on maisemoitu** lopputilannekuvan mukaiseksi **lupa-ajan päättyessä**. Luontaista metsittymistä tulee tarvittaessa edistää keinollisesti.
14. Maisemointivaiheessa voidaan sopiviin kohtiin rinteiden yläreunaan jättää paahdelajistolle sopivia lounaaseen—etelään suuntautuvia paisteisia rinteitä, jotka jätetään metsittämättä.
15. Ottamisalueelle ei saa läjittää / levittää muualta tuotuja maa-aineksia lukuun ottamatta jälkihoitotoimenpiteiden yhteydessä tarvittavaa verhoilumateriaalia. Muualta tuotua materiaalia ei saa kuitenkaan varastoida alueella.
16. Mikäli alueella suoritetaan kivien murskausta, tulee murskauksesta tehdä riittävän hyvissä ajoin YSL 118 § mukainen ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.
17. Luvanhaltijan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma viimeistään viiden vuoden kuluttua tämän lupapäätöksen lainvoimaiseksi tulosta ja ilmoitettava arvioinnista valvontaviranomaiselle.
18. Luvanhaltijan on ilmoitettava maa-ainesten ottamisen päättymisestä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, joka suorittaa alueella lopputarkastuksen ottamistoiminnan päätyttyä tai viimeistään lupa-ajan päätyttyä.

LUPAMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

Lupamääräys 1

Määräys koskee luvanhaltijan velvoitteita ennen kuin maa-ainesten ottotoiminta voidaan aloittaa. Hakija on hakenut MAL 21 § mukaista lupaa aloittaa toiminta ennen päätöksen lainvoimaisuutta. Tämän toiminnan vakuudeksi voidaan hyväksyä MAL 12 § mukainen vakuus.

Lupamääräykset 2–3

Määräyksillä pyritään estämään ottamistoiminnan tahaton siirtyminen luvassa määritellyn alueen ulkopuolelle. Tarkastusmenettelystä säädetään MAA 7 §:ssä.

Lupamääräykset 4, 9, 10

Pohjaveden suojeluun ja haitallisten aineiden ympäristöön joutumisen estämiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Lupamääräykset 5, 17

Määräyksillä osoitetaan MAL 23 a § ja 16 b § mukaiset luvanhaltijaan kohdistuvat ilmoitusvelvoitteet. Määräyksessä 5 annettu aikaraja on säädetty MAA 9 §:ssä.

Lupamääräykset 6–8

Määräykset koskevat MAL 10 §:ssä ja MAA 6 §:ssä säädettyä.

Lupamääräykset 11–12

Ottamistoiminnan aikana on työturvallisuuden lisäksi varmistettava myös muiden alueella mahdollisesti liikkuvien turvallisuus sekä vältettävä aiheuttamasta häiriötä uhanalaiselle lajistolle.

Lupamääräykset 13–15

Määräyksillä varmistetaan alueen palauttaminen metsätaloustalouteen ottamistoiminnan päätyttyä. Jälkihoitotoimenpiteiden ajoittamisesta säädetään MAA 8 §:ssä.

Lupamääräys 16

YSL 118 § mukainen ilmoitus melua ja tärinää aiheuttavasta tilapäisestä toiminnasta tulee tehdä ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään 14 vuorokautta ennen kyseisen toiminnan aloittamista.

Lupamääräys 18

MAA 7 §:ssä säädetään tarkastusmenettelystä koskien myös toiminnan lopettamista.

LUPAPÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Maa-aineslain 6 § mukaisesti lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 3 § mukaan maa-aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista, ellei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa. Asemakaava- tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella ottaminen ei saa vaikeuttaa kaavassa määritettyä alueen käyttötarkoitusta. Lisäksi ainesten ottaminen tulee järjestää niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Maa-ainesten ottaminen esitetyn hakemuksen ja ottamissuunnitelman mukaisesti ei ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa.

VAKUUS

Maa-aineslain 12 § mukaiseksi vakuudeksi vaaditaan **8500 €**. Mikäli vakuus on määräaikainen, tulee luvanhaltijan huolehtia vakuuden voimassaolosta tässä lupapäätöksessä määrätyn mukaisesti.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-aineslaki 555/1981, valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta 926/2005, valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä 190/2013, ympäristönsuojelulaki 527/2014, Ilomantsin kunnan maa-ainestaksa (kuntaympäristölautakunta 7.12.2021 § 59), Ilomantsin kunnan ympäristönsuojelumääräykset (kvalt 10.10.2005 § 55).

MAKSUT

Maa-aineslain 23 § nojalla sekä maa-ainestaksan 6 § mukaisesti lupahakemuksen ja ottamissuunnitelman tarkastamisesta veloitetaan tarkastusmaksua **1175 €**. Lisäksi veloitetaan naapurien kuulemisesta sekä hakemuksen kuuluttamisesta taksassa määritellyt maksut.

MUUTOKSENHAKU

Valitusosoitus on päätöksen liitteenä. Valitusaika päättyy 5.8.2024.